

सैरंध्रीति सीरंप्रतिसीरांतःपटःध्रियतेनयाऽस्यैवेतिसीरंध्रासैवसैरंध्री स्वार्थेतद्धितः अंतःपुरपरिचारिका राजभार्यावा सैरंध्रीपरवेद्मस्थाशिल्पकृत्स्ववशास्त्रियां वर्णसंकरसंभूतस्त्रीमहिलिकयोरपीतिविश्वः मतल्लिकयोरितिमेदिनीपाठः आद्येमहिलिकाराजदाराःद्वितीयेमतल्लिकाः प्रशस्तस्त्रियइति दासीपक्षेअरक्षिताइतिछेदः स्ववशाइत्युक्तेः पक्षेरक्षिताइत्येव भुजिष्यापालनीयापालयित्रीच भुजपालनाभ्यवहारयोरित्यस्यरूपं नैवमन्यास्त्रियोरूपवतीर्यातिप्रामुवंतिपश्यंतीतरेइत्यर्थः दासीइतिभावः पक्षेनैवंप्रकाशेयातिसंचरंतीत्यर्थः ॥ १८ ॥ द्रौपद्याःपरिचारिकेतिराहोःशिरइतिवदभेदेपिभेदोपचारः द्रौपदीरूपायुधिष्ठिरस्यपरिचारिकेत्यर्थः॥ १९॥ २०॥ २१॥ २२॥ २३॥ इतिविराट् ० नैलकंठीये भारतभावदीपे तृतीयोऽध्यायः ॥ ३ ॥ कर्माणीति॥ १॥ अग्निहोत्राणि अग्निहोत्रपात्राण्यरणीसहितानि होमसाधनभूताधेनूवा॥ २॥ ३ ॥

द्रौपद्युवाच ॥ सैरंध्योरक्षितालोकेभुजिष्याःसंतिभारत ॥ नैवमन्यास्त्रियोयांतिइतिलोकस्यनिश्चयः॥ साहंब्रुवाणासैरंध्रीकुशलाकेशकर्मणि॥ १८॥ युधिष्ठिरस्यगेहैवैद्रौपद्याःपरिचारिका॥ उषितास्मीतिवक्ष्यामिपृष्टाराज्ञाचभारत॥ १९॥ आत्मगुप्ताचरिष्यामियन्मांत्वंपरिपृच्छसि॥ २०॥ सुदेष्णांप्रत्युपस्थास्येराजभार्यायशस्विनीं ॥ सारक्षिष्यतिमांप्राप्तांमाभूत्तेदुःखमीदृशं ॥ २१ ॥ युधिष्ठिरउवाच ॥ कल्याणंभाषसेरुष्णेकुलेजातासिभामिनि ॥ नपापमभिजानासिसाध्वीसाधुव्रतेस्थिता॥ २२॥ यथानदुर्हृदःपापाभवंतिसुखिनःपुनः ॥ कुर्यास्तत्त्वंहिकल्याणिलक्षयेयुर्नतेतथा ॥ २३ ॥ ॥ इतिविराट्पर्वणि पांडवप्रवेशपर्वणि युधिष्ठिरादिमंत्रणे तृतीयोऽध्यायः॥ ३॥ ४॥ युधिष्ठिरउवाच ॥ कर्माण्युक्तानियुष्माभिर्यानियानिकरिष्यथ ॥ ममचापियथाबुद्धिरुचिताविधिनिश्चयात्॥ १॥ पुरोहितोयमस्माकमग्निहोत्राणिरक्षतु ॥ सूदपौरोगवैःसार्द्धंद्रुपदस्यनिवेशने॥ २॥ इंद्रसेनमुखाश्वेमेरथानादायकेवलान् ॥ यांतुद्वारवतींशीघ्रमितिमेवर्त्ततेमतिः॥ ३॥ इमाश्चनार्योद्रौपद्याःसर्वाश्चपरिचारिकाः ॥ पांचालानेवगच्छंतुसूदपौरोगवैःसह ॥ ४ ॥ सर्वैरपिचवक्तव्यंनप्राज्ञायंतपांडवाः ॥ गतात्यस्मानपाहायसर्वेद्वैतवनादिति ॥ ५ ॥ वैशंपायनउवाच॥ एवंप्रत्योन्यमामंत्र्यकर्माण्युक्तापृथक्पृथक्॥ धौम्यमामंत्रयामासुःसचतान्मंत्रमब्रवीत् ॥ ६॥ धौम्यउवाच॥ विहितंपांडवाःसर्वब्राह्मणेषुसुहृत्सुच॥ यानेप्रहरणेचैवतथैवाग्निषुभारत॥ ७॥ त्वयारक्षाविधातव्याकृष्णायाःफाल्गुनेनच॥ विदितंवोयथासर्वलोकवृत्तमिदंतव ॥ ८ ॥ विदितेचापिवक्तव्यं सुहृद्भिरनुरागतः ॥ एषधर्मश्चकामश्चअर्थश्चैवसनातनः ॥ ९॥

॥ ४॥ नप्राज्ञायंतेतियथार्थमेव रहस्येवतैर्मत्स्यदेशेवस्तव्यमितिमंत्रितत्वात् ॥ ५॥ ६॥ विहितंशास्त्रोक्तब्राह्मणादिषुउपस्थितेषुपरिचर्यादिकंपांडवाःसर्वजानंतीतिशेषः यानेविजययात्रायां प्रहरणेयुद्धे यद्यप्येवंतथापि किंचिद्वक्ष्यामीतिभावः॥ ७॥ तदेवाह त्वयेति त्वयायुधिष्ठिरेणइदंलोकवृत्तंप्राकृतजनशीलं अरक्ष्यमाणामुस्त्रीषुसाध्वीष्वपिअन्याव्यकल्पनं अतःकृष्णारक्ष्यैवेत्यर्थः॥ ८॥ विद्वांसोपिसुहृद्भिःप्रीत्यावश्यंबोधनीयाएवेत्याह विदितेचापीति एवंसौहार्दप्रदर्शनेनधर्मादयोऽनुसृताभवन्तीतिभावः॥ ९॥